

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสำนึก
ในคุณค่าแห่งตนและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย
โรคจิตจากสารแอมเฟตามีน โรงพยาบาลศรีธัญญา

นายสมบัติ ประทักษ์กุลวงศา

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร 2319246x

A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-ESTEEM
AND SELF-CARE BEHAVIORS OF AMPHETAMINE INDUCED
PSYCHOSIS PATIENTS, SRITHANYA HOSPITAL.

Mr. Sombat Pratugkulwongsa

An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ
ต่อความสำนึกในคุณค่าแห่งตนและพฤติกรรมการดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยโรคจิตจากสารแอมเฟตามีน โรงพยาบาลศรีธัญญา

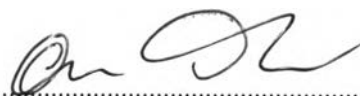
โดย นายสมบัติ ประทักษ์กุลวงศา
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับการศึกษาอิสระฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต

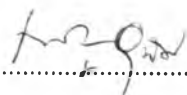

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอูญูรัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ)

.....กรรมการ
(นางเพชรี คันธสายบัว)

สมบัติ ประทักษ์กุลวงศา : การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสำนึกในคุณค่าแห่งตน และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคจิตจากสารแอมเฟตามีน โรงพยาบาลศรีธัญญา (A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-ESTEEM AND SELF-CARE BEHAVIORS OF AMPHETAMINE INDUCED PSYCHOSIS PATIENTS. SRITHANYA HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา: อ. ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิส. 104 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสำนึกในคุณค่าแห่งตนและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคจิตจากสารแอมเฟตามีน ก่อนและหลัง ได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ป่วยโรคจิตจากสารแอมเฟตามีนที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน โรงพยาบาลศรีธัญญา ระหว่างเดือน เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม 2548 ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น โดยได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวัดความสำนึกในคุณค่าแห่งตน แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ ซึ่งมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .79 .87 และ .87 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบที (t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. คะแนนความสำนึกในคุณค่าแห่งตนของผู้ป่วยโรคจิตจากสารแอมเฟตามีนหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ($\bar{X} = 113.65$, S.D. = 8.91) สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ($\bar{X} = 85.70$, S.D. = 7.65) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 11.80$)
2. คะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคจิตจากแอมเฟตามีนหลังได้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .27) สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = .53) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 9.76$)

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา.....2548.....

ลายมือนิสิต.....
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4677817936: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING.

KEY WORD: EMPOWERMENT PROGRAM : SELF-ESTEEM : SELF-CARE BEHAVIORS / AMPHETAMINE INDUCED PSYCHOSIS PATIENS.

SOMBUT PRATAKKUNVONGSA: A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-ESTEEM AND SELF-CARE BEHAVIORS OF AMPHETAMINE INDUCED PSYCHOSIS PATIENTS, SRITHANYA HOSPITAL.

ADVISOR: DR. PENPAKTR UTHIS, Ph.D., 104 pp.

The purpose of this study was to compare the score's on self-esteem and self-care behaviors of amphetamine induced psychosis patients in Srithanya Hospital before and after the utilization of the empowerment program. The subjects composed of 20 amphetamine induced psychosis patients who met the inclusion criteria and were admitted to the inpatient department of Srithanya Hospital during April to May 2004. The study instrument was the program of empowerment that was developed by the researcher and validated for content validity by experts. There were 3 instruments used for data collecting; the questionnaire of self- esteem, the questionnaire of self-care behaviors, and the questionnaire of Empowerment Resource. The internal consistency reliability of these instruments were .79, .87 and .87 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and t- test.

The results of this study were as follow:

1. The self-esteem score of amphetamine induce psychosis patients after the utilization of the empowerment program were significantly higher ($\bar{X} = 113.65$, S.D. = 8.91) than before ($\bar{X} = 113.65$, S.D. = 8.91) at p-value .05 (t = 11.80).

2. The self-care behaviors scores of amphetamine induce psychosis patients after the utilization of the empowerment program were significantly higher ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .27) than before ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = .53) at p-value .05 (t = 9.76).

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing
Academic year.....2005.....

Student's signature..... *Sambut* .....
Advisor's signature..... *Penpaktr Uthis* .....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.เพ็ญพัทธ์ ฤทธิศ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการทำโครงการศึกษาอิสระรวมทั้ง ชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่และเป็นกำลังใจตลอดมา ศิษย์กราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระและอาจารย์ เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการทำโครงการศึกษาอิสระตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้ทุนในการศึกษา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีธัญญา แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและคอยให้ความสะดวกในการดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้รวมทั้งขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความสำคัญ สละเวลาและให้ความร่วมมือในการให้ทำการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่สมบุญ และครอบครัวประทีพกุลวงศา อันเป็นที่รักที่ได้คอยดูแล ห่วงใย ให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุน แก่ผู้ศึกษาด้วยดีเสมอมา และ คุณสุคนธาธร คะลีล้วน ที่ทำให้ผู้ศึกษามีความมุ่งมั่น อดทน ไม่ท้อแท้ มีพลังต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคทุกอย่างได้จนสำเร็จ ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆทุกท่าน และเพื่อนๆ พยาบาล ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ปลอดภัย และให้กำลังใจด้วยดีมาตลอด

คุณค่าและประโยชน์ที่มีอยู่ในโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอบอບแต่คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตการศึกษา.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	48
ขั้นตอนการศึกษา.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	74
รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ.....	91
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	93
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	96
ประวัติผู้เขียน โครงการศึกษาอิสระ.....	104

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมิน แหล่งพลังอำนาจของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับโปรแกรม.....66
2	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ การเสพสารแอมเฟตามีนครั้งแรก.....69
3	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระยะเวลาในการ ใช้สารแอมเฟตามีน การเข้ารับการบำบัดรักษา..... 70
4	เปรียบเทียบค่าคะแนนความสำนึกในคุณค่าแห่งตนของ กลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับโปรแกรม.....71
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำนึกในคุณค่าแห่งตน ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับ โปรแกรม.....72
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับ โปรแกรม.....73